

Spis treści

Słowo wstępne	11
Przedmowa do wydania trzeciego	12

Rozdział 1 **Wprowadzenie: zrozumieć ideologię**

Rola idei	16
Czym jest ideologia?	19
Koncepcje ideologii	19
Ideologia, prawda i władza	25
Lewica, prawica i centrum	30
Ideologie polityczne w XXI wieku	33
Zmieniający się porządek światowy	33
Postmodernizm	35
Globalizacja	36
Lektury uzupełniające	37

Rozdział 2 **Liberalizm**

Źródła i rozwój	39
Dominacja jednostki – zasadnicze zagadnienia	42
Jednostka	43
Wolność	44
Rozum	47
Sprawiedliwość	48
Tolerancja i różnorodność	50
Liberalizm, rząd i demokracja	52
Państwo liberalne	52
Rząd konstytucyjny	54
Demokracja	56
Liberalizm współczesny	60
Teoria praw naturalnych	61
Utylitaryzm	63
Liberalizm gospodarczy	64
Darwinizm społeczny	66
Neoliberalizm	67
Liberalizm współczesny	70
Indywidualność	70
Wolność pozytywna	71

Liberalizm społeczny	73
Zarządzanie ekonomiczne	75
Liberalizm w XXI wieku	78
Lektury uzupełniające	80

Rozdział 3 **Konserwatyzm**

Źródła i rozwój	83
Chęć zachowywania – zasadnicze zagadnienia	85
Tradycja	87
Ludzka niedoskonałość	88
Społeczeństwo organiczne	90
Hierarchia i władza	94
Własność	95
Konserwatyzm autorytarny	97
Konserwatyzm paternalistyczny	98
Konserwatyzm jednego narodu	99
Chrześcijańska demokracja	101
Konserwatyzm libertariański	103
Nowa Prawica	105
Liberalna Nowa Prawica	106
Konserwatywna Nowa Prawica	110
Napięcia w Nowej Prawicy	113
Konserwatyzm w XXI wieku	114
Lektury uzupełniające	116

Rozdział 4 **Socjalizm**

Źródła i rozwój	119
Nikt nie jest samotną wyspą – zasadnicze zagadnienia	121
Wspólnota	122
Współpraca	124
Równość	125
Kasa społeczna	126
Wspólna własność	128
Drogi do socjalizmu	130
Socjalizm rewolucyjny	131
Socjalizm ewolucyjny	133
Nieuchronność gradualizmu?	134
Marksizm	137
Marksizm klasyczny	137
Komunizm ortodoksyjny	142
Marksizm współczesny	146
Socjaldemokracja	150
Socjalizm etyczny	151
Socjalizm rewizjonistyczny	153
Kryzys socjaldemokracji	156

Neorewizjonizm i trzecia droga	158
Socjalizm w XXI wieku	161
Lektury uzupełniające	163

Rozdział 5 **Nacjonalizm**

Źródła i rozwój	165
Z miłości do ojczyzny – zasadnicze zagadnienia	168
Naród	169
Wspólnota organiczna	172
Samostanowienie	174
Polityka tożsamości	176
Nacjonalizm i polityka	178
Nacjonalizm liberalny	179
Nacjonalizm konserwatywny	181
Nacjonalizm ekspansjonistyczny	183
Nacjonalizm antykolonialny i postkolonialny	186
Poza nacjonalizmem	188
Internacjonalizm liberalny	189
Internacjonalizm socjalistyczny	191
Nacjonalizm w XXI wieku	192
Lektury uzupełniające	194

Rozdział 6 **Anarchizm**

Źródła i rozwój	195
Przeciw państwu – zasadnicze zagadnienia	197
Antyetytaryzm	198
Porządek naturalny	201
Antyklerykalizm	203
Wolność gospodarcza	203
Anarchizm kolektywistyczny	205
Mutualizm	206
Anarchosyndykalizm	207
Anarchokomunizm	208
Anarchizm indywidualistyczny	210
Egoizm	211
Libertarianizm	211
Anarchokapitalizm	212
Drogi do anarchii	214
Rewolucyjna przemoc	214
Działanie bezpośrednie	216
Sprzeciw wobec stosowania przemocy	216
Anarchizm w XXI wieku	217
Lektury uzupełniające	219

Rozdział 7 **Faszyzm**

Źródła i rozwój	221
Siła dzięki jedności – zasadnicze zagadnienia	224
Antyracjonalizm	225
Walka	227
Przywództwo i elitaryzm	229
Socjalizm	231
Ultranacjonalizm	232
Faszyzm i państwo	233
Totalitarny ideał	234
Korporacjonizm	235
Modernizacja	236
Faszyzm i rasizm	237
Polityka rasy	237
Nazistowskie teorie rasy	239
Ideologia ludowa	241
Faszyzm w XXI wieku	242
Lektury uzupełniające	245

Rozdział 8 **Feminizm**

Źródła i rozwój	247
Polityka związana z tym co osobiste – zasadnicze zagadnienia	250
Podział na publiczne i prywatne	251
Patriarchat	252
Płeć i płeć kulturowa	254
Równość i różnice	256
Płeć i polityka	258
Feminizm liberalny	259
Feminizm socjalistyczny	262
Feminizm radykalny	264
Nowe tradycje feministyczne	268
Feminizm w XXI wieku	269
Lektury uzupełniające	271

Rozdział 9 **Ekologizm**

Źródła i rozwój	273
Powrót do natury – zasadnicze zagadnienia	275
Ekologia	276
Holizm	279
Zrównoważenie	282
Etyka środowiska naturalnego	286
Samorealizacja	288
Natura i polityka	289

Ekologizm prawicowy	290
Ekosocjalizm	291
Ekoanarchizm	293
Ekofeminizm	294
Ekologizm w XXI wieku	295
Lektury uzupełniające	297

Rozdział 10 **Fundamentalizm religijny**

Źródła i rozwój	299
Powrót do korzeni – zasadnicze zagadnienia	301
Religia i polityka	302
Impuls fundamentalistyczny	305
Antymodernizm	306
Wojowniczość	308
Rodzina fundamentalizmów	310
Fundamentalizm islamski	310
Fundamentalizm chrześcijański	315
Inne fundamentalizmy	318
Fundamentalizm religijny w XXI wieku	321
Lektury uzupełniające	322

Rozdział 11 **Zakończenie: ideologia bez końca?**

Koniec ideologii?	324
Koniec historii?	325
Postmodernizm jako ideologia	326
Globalizm jako ideologia	328
Lektury uzupełniające	330
Słownik terminów	331
Bibliografia	342
Indeks nazwisk	352
Indeks rzeczowy	357
Źródła ilustracji	371